

Rep.Nr.

2011/945

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 4 APRIL 2011.

5DE KAMER

Arbeidsongeval
Op tegenspraak
Aanstelling deskundige

In de zaak:

H Bart,

Appellant, vertegenwoordigd door Mr. G.
GEERTS, advocaat te Antwerpen.

Tegen:

AG INSURANCE BELGIUM N.V., met
maatschappelijke zetel gevestigd te
1000 BRUSSEL, E. Jacqmainlaan 53.

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mr.
F. KESTELOOT loco Mr S. PETEN, advocaat
te Brussel.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van de rechtspleging, meer bepaald:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de Arbeidsrechtbank van Leuven op 16 juni 2009;
- het verzoekschrift in hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 5 oktober 2009;
- de conclusies van de partijen;

Gelet op de door partijen neergelegde stukken.

Gehoord de partijen in hun middelen en verdediging ter openbare terechtzitting van 28 februari 2011 waarna de debatten gesloten werden en de zaak in beraad werd genomen.

★

★

★

I. FEITEN

De heer H was op 28 oktober 2005 slachtoffer van een arbeidswegongeval, waarbij hij als fietser aangereden werd door een wagen, kwetsuren aan het hoofd opliep en een hersenschudding. Hij is tewerkgesteld bij de firma UNATA, waarvan de NV Fortis AG, thans AG Insurance Belgium (hierna genoemd de NV) wetsverzekeraar arbeidsongevallen is.

Uit de niet betwiste vaststellingen in het kader van het deskundig onderzoek blijkt dat de heer H na het ongeval kloeg over hoofdpijn en pijn ter hoogte van de hals. Bij een NMR onderzoek uitgevoerd op 18 november 2005 wordt een goedaardig gezwel aangetroffen, dat vervolgens operatief (bijna geheel) werd verwijderd op 6 januari 2006.

Ook na deze ingreep bleef de heer H klachten hebben over hoofdpijn en pijn in de halsstreek.

II. RECHTSPLEGING

Met inleidende dagvaarding van 5 mei 2006 vorderde de heer H voor de Arbeidsrechtbank van Leuven de aanstelling van een geneesheer-deskundige met de gebruikelijke opdracht inzake arbeidsongevallen, met verwijzing van de NV in de kosten van het geding.

Met vonnis van 15 juni 2006 verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk en stelde zij alvorens verder recht te doen dr. B. Vanermen aan als deskundige. In zijn deskundig verslag, neergelegd ter griffie van de arbeidsrechtbank op 8 december 2007, antwoordde de deskundige als volgt op de door de arbeidsrechtbank gestelde vragen met betrekking tot de gevolgen van het arbeidsongeval:

- tijdelijke volledige arbeidsongeschiktheid van 28 oktober 2005 tot 3 januari 2006
- consolidatiedatum 4 januari 2006
- bestaande blijvende fysiologische ongeschiktheid: 3 %, zonder invloed op de blijvende economische arbeidsongeschiktheid
- percentage van de economische arbeidsongeschiktheid: 0 %.

Met vonnis van 16 juni 2009 zegde de arbeidsrechtbank voor recht dat de vergoedingen die aan de heer H verschuldigd waren naar aanleiding van het arbeidsongeval van 28 oktober 2005, als volgt dienden te worden berekend:

- tijdelijke ongeschiktheid van 100 % van 28 oktober 2005 tot 3 januari 2006
- blijvende economische arbeidsongeschiktheid van 3 % vanaf 4 januari 2006, datum van consolidatie
- basisloon van 23.641,43 EUR voor de tijdelijke arbeidsongeschiktheid en 27.768,27 EUR voor de blijvende arbeidsongeschiktheid.

De kosten werden met toepassing van artikel 38 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 ten laste gelegd van de NV; het vonnis werd met toepassing van artikel 38 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 uitvoerbaar verklaard bij voorraad.

Er wordt geen melding gemaakt van een betekening van dit vonnis.

Met verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 5 oktober 2009, stelde de heer H hoger beroep in tegen dit laatste vonnis. Hij vorderde dat het arbeidshof dit vonnis zou

teniet doen en opnieuw recht doende, een college van deskundigen, minstens een nieuwe deskundige zou aanstellen met de gebruikelijke opdracht en in het bijzonder teneinde advies te verstrekken omtrent de vraag of er een invloed is van het arbeidsongeval van 28 oktober 2005 op de nekproblematiek en de hoofdpijn, of deze problematiek zich los van het ongeval heeft ontwikkeld.

De NV vordert rechtzetting van twee materiële vergissingen in het vonnis, met name dat de graad van blijvende ongeschiktheid bepaald moet worden op 0 in plaats van 3 % en dat het basisloon vastgesteld moet worden op 27.568,27 EUR in plaats van 27.768,27 EUR.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

IV. BEOORDELING

1. De vordering tot aanstelling van een college van deskundigen of een nieuwe deskundige

De heer H vraagt de aanstelling van een college van deskundigen, minstens van een nieuwe deskundige, en argumenteert hierbij dat de deskundige onvoldoende rekening heeft gehouden met de bemerkingen van haar raadgevende geneesheer.

Het arbeidshof sluit zich aan bij de mening van de eerste rechter, die van oordeel was dat het uitgevoerde deskundig onderzoek beantwoordde aan de vereisten van tegensprekelijkheid en zich op de bevindingen van de deskundige baseerde om uitspraak te doen over de gevolgen van het arbeidsongeval.

De arbeidsrechtbank stelde terecht vast dat de deskundige grondig te werk is gegaan, en meerdere bijkomende onderzoeken liet uitvoeren die zijn besluit ondersteunden; bovendien dat de deskundige zelf een uitgebreide studie heeft gemaakt van de medische documenten en voldoende expertisезittingen heeft gehouden.

Hij is uitvoerig ingegaan op de bemerkingen en vragen op zijn voorverslag en heeft deze in zijn definitief verslag beantwoord en verwerkt.

Het arbeidshof stelt hierbij dat vast dat de door de arbeidsrechtbank aangestelde deskundige de gegeven opdracht volledig heeft uitgevoerd, en hierbij rekening heeft gehouden met alle stukken die hem door partijen ter beschikking werden gesteld of die hij zelf heeft opgevraagd. De conclusie van het deskundig verslag is op afdoende wijze gemotiveerd en het deskundig onderzoek beantwoordde aan de meest strikte vereisten van tegensprekelijkheid.

Een louter meningsverschil tussen geneesheren volstaat niet om de expertise te laten overdoen door een nieuwe deskundige of een college van deskundigen, wanneer blijkt dat het deskundig onderzoek volledig was en tegensprekelijk werd gehouden.

(vgl. Arbrb. Luik 21 februari 2002, De Verz. 2002, 658, noot M. Stokard)

Vermits wel degelijk voldaan is aan het vereiste van tegensprekelijkheid dient niet te worden ingegaan op de vraag van de heer H om de aanstelling van een college van deskundige of een nieuwe deskundige om het volledige deskundig onderzoek opnieuw te voeren.

2. Het oorzakelijk verband en de voorafbestaande toestand

a.-

Artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet bepaalt dat, wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden naast het bestaan van een letsel een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel behoudens tegenbewijs vermoed wordt door een ongeval te zijn veroorzaakt.

Het tegenbewijs moet slaan op het totaal ontbreken van enig verband tussen de plotselinge gebeurtenis en het letsel. De plotselinge gebeurtenis moet van die aard zijn dat zonder haar het letsel niet zou zijn ontstaan of zich niet zou hebben voorgedaan.

(vgl. Arbh. Bergen 17 december 1999, De Verz. 2000, 616; Arbh. Bergen 3 juni 1998, J.T.T. 1998, 479)

Het vermoeden van artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet wordt slechts weerlegd als met de grootste graad van waarschijnlijkheid die voortvloeit uit de staat van de medische kennis is aangetoond dat de stoornissen niet werden veroorzaakt door het arbeidsongeval en evenmin er door werden verergerd.

(vgl. Arbh. Luik 9 januari 2002, Soc. Kron. 2003, 340)

b.-

De arbeidsongeschiktheid van een door een arbeidsongeval getroffen wordt beoordeeld zonder rekening te houden met zijn vroegere ziekte-toestand, wanneer en voor zolang een ongeval ten minste voor een deel oorzaak is van de ongeschiktheid.

(vgl. Cass. 5 april 2004, J.T.T. 2004, 457)

c.-

Met toepassing van de onder a.- en b.- aangehaalde principes moet bijgevolg onderzocht worden of met de grootste waarschijnlijkheid vastgesteld kan worden dat de pijnklachten van de heer F niet werden veroorzaakt door het arbeidsongeval en er evenmin werden door verergerd, waarbij geen rekening moet worden gehouden met de voorafbestaande toestand van de heer H, van zodra vaststaat dat de pijnklachten minstens gedeeltelijk worden veroorzaakt door het arbeidswegongeval.

Om hieromtrent de nodige duidelijkheid en zekerheid te verwerven, is het arbeidshof van oordeel dat het aangewezen is dr. B. Vanermen te belasten met een aanvullende opdracht, zoals hierna omschreven.

3. De blijvende arbeidsongeschiktheid

De blijvende arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een arbeidsongeval bestaat in het verlies of de vermindering van het economisch potentieel van de getroffen op de algemene arbeidsmarkt.

De omvang van die schade wordt beoordeeld niet alleen in functie van de fysieke ongeschiktheid, maar ook van de leeftijd, de beroepskwalificatie, het aanpassingsvermogen, van de mogelijkheid van herscholing en van het concurrentievermogen op de algemene arbeidsmarkt.

(vgl. Cass. 10 maart 1980, RGAR 1983, 10600; Cass. 22 september 1986, J.T.T. 1987, 10; Cass. 3 april 1989, R.W. 1988-89, 1368, conclusie H. Lenaerts)

Iedere aantasting van de fysieke integriteit van een werknemer die een weerslag heeft op zijn concurrentievermogen, moet worden vergoed, zelfs indien er geen loonverlies is.

(vgl. Arbh. Bergen 8 november 1995, De Verz. 1996, 257, noot L. Van Gossum)

Ook een beperkte fysieke ongeschiktheid, waarvan de deskundige meent dat ze zonder gevolg blijft op sociaal-economisch vlak, kan in aanmerking komen voor

vergoeding op basis van de Arbeidsongevallenwet, wanneer blijkt dat ze de getroffene kan hinderen bij het uitvoeren van bepaalde taken.

(vgl. Arbh. Brussel 6 november 1989, J.T.T. 1990, 272, noot)

Het arbeidshof nodigt partijen uit om in hun conclusies na aanvullend deskundig onderzoek hun standpunt weer te geven met betrekking tot de bepaling van de eventuele blijvende arbeidsongeschiktheid van de heer H in het licht van voornoemde criteria.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch alvorens verder recht te doen, stelt opnieuw aan als deskundige, dr. B. Vanermen, Camiel Huysmansstraat 47, 3128 Tremelo (Baal), met als opdracht:

zijn gemotiveerd advies te geven over de vraag of in de huidige staat van de medische kennis met de grootste waarschijnlijkheid vastgesteld kan worden dat de pijnklachten van de heer H niet werden veroorzaakt door het arbeidsongeval en er evenmin werden door verergerd, waarbij geen rekening moet worden gehouden met de voorafbestaande toestand van de heer H, van zodra vaststaat dat de pijnklachten minstens gedeeltelijk worden veroorzaakt door het arbeidswegongeval.

Noodzaak technische raadgevers

Machtigt de deskundige de bijstand in te roepen van iedere andere technische raadgever waarvan hij de tussenkomst noodzakelijk acht mits hij partijen voor de aanvang van de eigenlijke tussenkomst hiervan op de hoogte brengt;

Aanvang der werkzaamheden:

Zegt dat de deskundige zijn werkzaamheden zal aanvatten op een door hem na raadpleging van partijen en raadslieden te bepalen plaats, datum en uur doch binnen twee maanden nadat hij door de griffie van dit Arbeidshof van zijn opdracht in kennis werd gesteld en deze opdracht heeft aanvaard.

Gelast de deskundige zijn opdracht uit te voeren overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 962 tot 991 van het Gerechtelijk Wetboek;

Zegt dat de deskundige zijn opmerkingen en besluiten zal optekenen in een met redenen omkleed verslag waarvan hij de preliminaria eerst ter kennisgeving zal mededelen aan partijen en aan hun raadslieden, hun eventuele opmerkingen zal beantwoorden en zijn verslag vast te leggen;

Termijn voor neerlegging van het eindverslag:

De termijn voor het neerleggen van het eindverslag wordt bepaald op zes maanden vanaf de dag waarop de deskundige zijn werkzaamheden zal hebben aangevat.

Het eindverslag van de deskundige dient volgende bemerkingsen te bevatten:

- de datum
- de aanwezigheid van partijen bij de werkzaamheden en van hun raadslieden
- een opgave van de overhandigde stukken en nota's waarvan de tekst slechts mag worden overgenomen in zoverre dat nodig is voor de bespreking;

Het eindverslag wordt op straffe van nietigheid door de deskundig ondertekend, met dien verstande dat zijn handtekening wordt voorafgegaan door de volgende eed : "ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb".

De minuut van het eindverslag, de stukken en de nota's van de partijen en een gedetailleerde staat van de kosten en ereloon van de deskundige worden ter griffie van het Arbeidshof neergelegd.

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige bij een ter post aangetekende brief, een afschrift van het verslag en een gedetailleerde staat van de kosten met ereloon aan de partijen en bij gewone brief aan hun raadslieden.

Wijst de deskundige op artikel 509 quater van het strafwetboek dat luidt : "met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van € 200 tot € 1.500 of met een van deze straffen alleen wordt gestraft de deskundige die, wetende dat een rechtstreekse betaling niet toegelaten is, deze toch aanvaardt van een partij in het geding."

Nodigt partijen uit om in hun conclusies na aanvullend deskundig onderzoek hun standpunt weer te geven met betrekking tot de bepaling van de eventuele blijvende arbeidsongeschiktheid van de heer H in functie van de fysieke ongeschiktheid, van zijn leeftijd, beroepskwalificatie en aanpassingsvermogen, en van de mogelijkheid van herscholing en van het concurrentievermogen op de algemene arbeidsmarkt.

Houdt de beslissing betreffende de kosten aan.

★

★

★

Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel en ondertekend door :

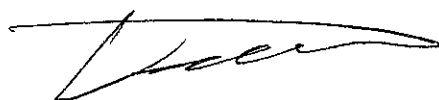
D. RYCKX : Raadsheer.

E. VAN LAER : Raadsheer in sociale zaken als werkgever,

D. VRIJSEN : Raadsheer in sociale zaken als werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT : Griffier,

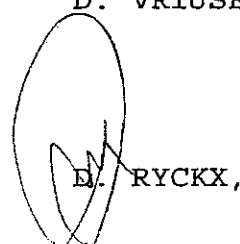

E. VAN LAER,

D. DE RAEDT,

D. VRIJSEN,

D. RYCKX,

De heer D. VRIJSEN, Raadsheer in sociale zaken als werknemer-arbeider, die bij de debatten aanwezig was en aan de beraadslaging heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen.

Overeenkomstig art. 785 G.W. wordt het arrest ondertekend door Mr D. RYCKX, Raadsheer en Mr E. VAN LAER, Raadsheer in sociale zaken als werkgever.

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 4 april 2011 door de heer D. RYCKX, Raadsheer, bijgestaan door D. DE RAEDT, griffier,

D. DE RAEDT,

D. RYCKX,